

ปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมการป้องกันโรคเอดส์ในกลุ่มชายที่มี เพศสัมพันธ์กับชาย ในสถานบริการนวด เมืองพัทยา จังหวัดชลบุรี

นิคม มูลเมือง

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ คณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา

บทคัดย่อ

การศึกษานี้เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมการป้องกันเอดส์ในกลุ่มชายที่มีเพศสัมพันธ์กับชายในสถานบริการนวด เมืองพัทยา จังหวัดชลบุรี มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาพฤติกรรมการป้องกันโรคเอดส์และปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมการป้องกันโรคเอดส์ในกลุ่มชายที่มีเพศสัมพันธ์กับชายในสถานบริการนวด การวิจัยครั้งนี้ใช้รูปแบบการวิจัยเชิงคุณภาพ โดยใช้การสัมภาษณ์เชิงลึก จำนวนกลุ่มตัวอย่างที่ศึกษา 17 คน ผลการศึกษาพบว่ากลุ่มตัวอย่างมีอายุเฉลี่ย 23 ปี ส่วนใหญ่มีการศึกษาระดับมัธยมศึกษา มีลำเนาเดิมมาจากภาคตะวันออกเฉียงเหนือมากที่สุด ส่วนใหญ่มีสถานภาพสมรส อาชีพเดิมส่วนใหญ่ประกอบอาชีพในโรงงานมาก่อน มีรายได้ค่อนข้างดี ส่วนใหญ่มาประกอบอาชีพนี้เพราะการชักชวนของเพื่อน ด้านพฤติกรรมทางเพศ พบว่ามีเพศสัมพันธ์ครั้งแรกเมื่ออยู่ในระดับมัธยมศึกษามากที่สุด มีอายุต่ำสุด 11 ปี ส่วนใหญ่มีเพศสัมพันธ์ครั้งแรกกับเพศหญิง และเกือบทั้งหมดไม่ได้ใช้ถุงยางอนามัย ส่วนใหญ่มีความรู้สึกละอายทางเพศสัมพันธ์กับเพศหญิง กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่จัดตัวเองอยู่ในบทบาทฝ่ายรุก และส่วนใหญ่ใช้วิธีการจินตนาการเพื่อให้เกิดความรู้สึกทางเพศกับผู้รับบริการ ส่วนใหญ่มีคู่นอนชั่วคราวและมีการใช้ถุงยางอนามัย แต่พบว่าเมื่อผ่านการมีเพศสัมพันธ์ไประยะหนึ่งจะไม่ใช้ถุงยางอนามัยในการมีเพศสัมพันธ์ ส่วนใหญ่ใส่ถุงยางอนามัยเมื่อมีเพศสัมพันธ์กับลูกค้า แต่จะไม่ใช้เป็นบางครั้งในกรณีที่เป็นลูกค้าประจำมีค่าตอบแทนดีและลูกค้าดูสะอาด ปลอดภัย ด้านความรู้ความเข้าใจเรื่องการใช้ถุงยางอนามัย พบว่าส่วนใหญ่มีความเชื่อว่าการใส่ถุงยาง 2 ชั้น จะช่วยในการป้องกันโรคเอดส์ได้ดียิ่งขึ้น และเกือบทั้งหมดมีประสบการณ์ถุงยางอนามัยแตก และเชื่อว่าเมื่อใส่ถุงยางอนามัย 2 ชั้น จะช่วยป้องกันการแตกได้มากขึ้น กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ไม่มีการจูบปากโดยการสอดใส่ลิ้น แต่มีการกระทำดังกล่าวในกรณีที่เห็นว่าผู้รับบริการดูสะอาดหรือผู้รับบริการเป็นเพศหญิง มีการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์โดยเฉพาะเมื่อไปกับผู้รับบริการนอกสถานที่ที่มีการใช้สารหล่อลื่นสูตรน้ำ ในการมีเพศสัมพันธ์กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ไม่มีการตรวจโรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์และเอดส์

คำสำคัญ: พฤติกรรมการป้องกันโรคเอดส์ / กลุ่มชายที่มีเพศสัมพันธ์กับชาย / สถานบริการนวด

The Factors Related to AIDS Prevention Behavior of Men Who Having Sex With Men in Massage Avenue, Pattaya Municipality, Chonburi Province

Nikom Moonmuang

Abstract

The objective of this preliminary base-line information study was to study AIDS prevention behaviors and related factors among male sex workers in massage avenue, Pattaya Municipality, Chon Buri province, Thailand. In-depth interviews were used with the sample size of 17 participants. The results of the study indicated that the average age of participant was 23 years old. The majority of participants had a secondary education, came from the Northeast part of Thailand, single status, and worked as labor before entering this present job. Regarding the income, the majority had the high income and the main reason for working was friend's persuasion. The first sexual experience was during their secondary education level while earliest first experience was at 11 year old. Nearly most of them had sex with women and did not use a condom during their first sexual experience. Majority of them had sexual feeling with women. On their work, they define themselves as insertive role and using imagine building emotion. Majority had a contemporary partner and using condom, but when the time passed they will stop using condom. For the customers they used condom regularly, sometimes using no condom with a regular customer, a clean looking customer or high paid customers. For the knowledge with HIV prevention, most of them believed that using 2 condoms will help protect on Aids infection. Most of them experienced condom broken and believed that using 2 condoms will help. Most of them do not French' kiss with customer, except when the clean looking customers or women customers. They used alcohol, particularly when going out with customer. During sexual intercourse, they used water gel. Majority did not use the Aids test services.

KEYWORDS: AIDS PREVENTION BEHAVIOR/ MEN WHO HAVING SEX WITH MEN/
MASSAGE AVENUE

บทนำ

ประเทศไทยได้รับความชื่นชมจากประชาคมนานาชาติจากความสำเร็จในการควบคุมการแพร่กระจายของโรคเอดส์ แต่จากข้อมูลการศึกษาพบว่าจำนวนผู้ติดเชื้อรายใหม่เกินกว่าครึ่งหนึ่งของการติดเชื้อรายใหม่เกิดจากการติดเชื้อระหว่างสามีภรรยา หรือระหว่างคู่นอน รองลงมาเป็นการติดเชื้อในกลุ่มชายที่มีเพศสัมพันธ์กับชาย ผู้ติดยาเสพติด และหญิงบริการทางเพศ จังหวัดชลบุรีมีบริบททางสังคมและเงื่อนไขทางเศรษฐกิจในด้านการเป็นศูนย์กลางที่สำคัญของภาคตะวันออก มีพื้นที่ที่มีแหล่งสถานบริการบันเทิงเป็นจำนวนมาก มีผู้ชายที่ขายบริการตรงและแอบแฝงที่อยู่ในระบบ และสามารถตรวจจสอบได้กว่า 5,000 คน

การเฝ้าระวังความชุกของการติดเชื้อเอชไอวี และพฤติกรรมที่สัมพันธ์กับการติดเชื้อเอชไอวี กลุ่มชายที่มีเพศสัมพันธ์กับชายในประเทศไทย เริ่มดำเนินการครั้งแรกเมื่อปี พ.ศ. 2546 ในกรุงเทพมหานคร ต่อมาจัดทำอีกครั้งในปี 2548 โดยในปีนี้ได้ขยายการสำรวจไปยังจังหวัดเชียงใหม่และภูเก็ต ผลการเฝ้าระวังพบว่า กลุ่มชายที่มีเพศสัมพันธ์กับชายมีการติดเชื้อเอชไอวีค่อนข้างสูง คือ ร้อยละ 17.3 ในปี พ.ศ. 2546 และเพิ่มสูงขึ้นเป็นร้อยละ 28.3 ในปี พ.ศ. 2548⁽³⁾ ผลการเฝ้าระวังแสดงให้เห็นว่าการแพร่ระบาดของเอชไอวีในกลุ่มชายที่มีเพศสัมพันธ์กับชายยังคงอยู่ในระดับสูง และมีแนวโน้มเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง

การศึกษาหรือการวิจัยเชิงคุณภาพเป็นการศึกษาปัจจัยที่เน้นการเข้าใจปรากฏการณ์ การตีความหมายของโลกหรือสิ่งที่ต้องการ

ศึกษาด้วยวิธีการศึกษาและเครื่องมือในการเก็บข้อมูลที่หลากหลาย โดยมีเครื่องมือที่สำคัญคือ ผู้วิจัย การเก็บข้อมูลจากการวิจัยเชิงคุณภาพ จึงได้ข้อมูลเชิงลึกที่ข้อมูลเชิงปริมาณอาจจะเก็บไม่ได้ครอบคลุม เป็นการเสริมการศึกษาให้เกิดความลึกซึ้งและครอบคลุมมากยิ่งขึ้น ดังนั้นการศึกษาเชิงคุณภาพจะทำให้ได้ข้อมูลที่ลึกซึ้งมากยิ่งขึ้น และเพื่อหาแนวทางและกลวิธีที่เหมาะสมในการดำเนินงาน เพื่อป้องกันและแก้ไขปัญหาเอดส์ที่สอดคล้องกับปัญหาและความต้องการของกลุ่มชายที่มีเพศสัมพันธ์กับชายในจังหวัดชลบุรีต่อไป

วัตถุประสงค์

1. เพื่อศึกษาพฤติกรรมที่สัมพันธ์กับพฤติกรรมป้องกันการโรคเอดส์ในกลุ่มพนักงานชายในสถานประกอบการนวด
2. เพื่อศึกษาปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมป้องกันการโรคเอดส์ในกลุ่มพนักงานชายในสถานประกอบการนวด ในจังหวัดชลบุรี

วิธีดำเนินการวิจัย

รูปแบบการวิจัยใช้รูปแบบการวิจัยเชิงคุณภาพ โดยใช้การสัมภาษณ์เชิงลึก ประชากรที่ใช้ในการศึกษาค้างนี้ คือ พนักงานชายที่เป็นกลุ่มชายบริการทางเพศที่ทำงานในสถานบริการ เขตเมืองพัทยา กลุ่มตัวอย่างที่ศึกษาประกอบด้วย กลุ่มพนักงานชายที่ทำงานในสถานประกอบการนวดและให้บริการทางเพศ จำนวน 17 คน ระยะเวลาการวิจัยอยู่ระหว่างเดือนกันยายน-ธันวาคม 2551

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ใช้การสัมภาษณ์เชิงลึก โดยมีเนื้อหาคำถาม 2 ประเด็น คือ ข้อมูลทั่วไป (อายุ แหล่งกำเนิด เชื้อชาติ จำนวนพี่น้อง การทำงาน ระดับการศึกษา การพักอาศัยในปัจจุบัน สถานภาพสมรส อาชีพก่อนเข้ามาทำงานในอาชีพปัจจุบัน การมาทำงานในปัจจุบัน สาเหตุที่มาประกอบอาชีพนี้ รายได้ในปัจจุบันต่อเดือน) และประสบการณ์ทางเพศและพฤติกรรมการป้องกันโรคเอดส์ (ประสบการณ์การมีเพศสัมพันธ์ครั้งแรก ความรู้สึกทางเพศ ประสบการณ์การมีเพศสัมพันธ์ ประสบการณ์การมีคูหาประจำและคู่นอนชั่วคราว ประสบการณ์การใช้ถุงยางอนามัย การใช้แอลกอฮอล์และยาเสพติด)

การวิเคราะห์ข้อมูล

หลังการเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยถอดเทปการสัมภาษณ์ จากนั้นผู้วิจัยใช้รูปแบบการวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis) เป็นแนวทางในการวิเคราะห์ข้อมูล โดยแบ่งการวิเคราะห์เป็น 2 ส่วน คือ ข้อมูลทั่วไป และประสบการณ์ทางเพศและพฤติกรรมการป้องกันโรคเอดส์ของกลุ่มตัวอย่าง

ผลการศึกษา

นำเสนอข้อมูลเชิงคุณภาพโดยแบ่งการนำเสนอข้อมูลเป็น 2 ส่วน คือ ส่วนที่ 1 ข้อมูลทั่วไป และส่วนที่ 2 ประสบการณ์ทางเพศและพฤติกรรมการป้องกันโรคเอดส์

ส่วนที่ 1 ข้อมูลทั่วไป

ข้อมูลทั่วไปของกลุ่มตัวอย่างที่ได้รับการสัมภาษณ์เชิงลึก ผลการศึกษาพบว่า อายุโดยเฉลี่ยมีอายุ 23 ปี โดยกลุ่มตัวอย่างอายุมากที่สุด 28 ปี และมีอายุต่ำสุด 18 ปี ระดับการศึกษาส่วนใหญ่อยู่ในระดับมัธยมศึกษา ภูมิลำเนาเดิมของกลุ่มตัวอย่างมาจากภาคตะวันออกเฉียงเหนือหรือภาคอีสานมากที่สุด กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีสถานภาพสมรส โสด โดยมีบางส่วนที่มีสถานภาพสมรสและมีบุตร ส่วนใหญ่ประกอบอาชีพในโรงงานมาก่อน ส่วนใหญ่มาประกอบอาชีพนี้เพราะการชักชวนของเพื่อน กลุ่มตัวอย่างมีรายได้ค่อนข้างดี โดยเฉลี่ยมากกว่าหนึ่งหมื่นบาทต่อเดือน และมีรายได้เพิ่มมากขึ้นในช่วงเทศกาลที่อาจมีรายได้ถึง 4-5 หมื่นบาทต่อเดือน

ส่วนที่ 2 ประสบการณ์ทางเพศและพฤติกรรม การป้องกันโรคเอดส์

1. การมีเพศสัมพันธ์ครั้งแรก พบว่ากลุ่มตัวอย่างมีเพศสัมพันธ์ครั้งแรกเมื่ออยู่ในระดับมัธยมศึกษา โดยพบว่ามีอายุต่ำสุด 11 ปี ส่วนใหญ่มีเพศสัมพันธ์ครั้งแรกกับเพศหญิง โดยมีบางส่วนที่มีเพศสัมพันธ์กับเพศชาย และเกือบทั้งหมดไม่ได้ใช้ถุงยางอนามัยในการมีเพศสัมพันธ์ครั้งแรก ดังตัวอย่างการสัมภาษณ์

“ตอนนั้นไม่ได้ใช้ถุงยางอนามัย ก็คืออยู่บ้านนอกก็ไม่ได้ใช้ เป็นเพื่อนผมเองแต่คนละห้อง เพิ่งมามีเพศสัมพันธ์กับผู้ชายเมื่อ 2 ปี ที่มาทำงานที่นี่ ปกติก็เป็นผู้หญิงหมดเลย”

2. ความรู้สึกทางเพศสัมพันธ์ ส่วนใหญ่มีความรู้สึกทางเพศสัมพันธ์กับเพศหญิง

อย่างไรก็ตาม เมื่อถามถึงความรู้สึกทางเพศกับผู้รับบริการ กลุ่มตัวอย่างจำนวนหนึ่งจะมีความรู้สึกทางเพศกับคนที่แปลงเพศมากกว่าเพศชายโดยทั่วไป ดังตัวอย่าง

“มันก็สนใจ ผิดๆ แต่คิดว่าเฟื่องงานเพื่อเงินอะไรอย่างเนี่ย”

“ในความเป็นจริง ผมชอบผู้หญิงครับ แต่เมื่อมาทำงานที่นี้เราก็ต้องทำให้ได้ เพราะเกิดการชิน มันชิน คือเราก็ไม่ได้คิดอะไร”

กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ใช้วิธีการจินตนาการเพื่อให้เกิดความรู้สึกทางเพศกับผู้รับบริการ บางส่วนใช้วิธีการเปิดวิดีโอ

“จินตนาการ สมมติผมνωดอยู่ คิดว่าอยู่กับผู้หญิงนะ นวดแทรกอารมณ์ ผมก็จะหลับตา”

“ถ้าไม่มีอารมณ์มันก็ไม่ขึ้น ก็จินตนาการบ้าง เปิดหนังดู ก็เปิดดูได้ครับ ก็มีอารมณ์ครับดูผู้หญิงแล้วมีอารมณ์”

กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่จัดตัวเองอยู่ในบทบาทฝ่ายรุก แต่ในบางครั้งกลุ่มตัวอย่างก็ทำบทบาทรับได้ในกรณีที่ได้รับความตอบแทนที่ดี อย่างไรก็ตาม เมื่อถามถึงความรู้สึกที่เปลี่ยนไปต่อการยอมรับการมีเพศสัมพันธ์กับเพศชาย พบว่ากลุ่มตัวอย่างมีการยอมรับมากขึ้นหลังจากทำงานไประยะหนึ่ง และมีบางส่วนเปลี่ยนความรู้สึกชอบเพศชายมากขึ้น โดยมีบางคนได้มีแฟนเป็นเกย์

“(กับลูกค้าชาย) ช่วงแรกก็คงประมาท ชักว้าวเฉยๆ ก็แรกๆ นั้นมีไม่ได้ (เพศสัมพันธ์) ก็สักพักเป็นเดือน 2 เดือน ก็คือปรับตัวไปเรื่อยๆ ถ้าเรามีอะไรกับผู้ชาย ถ้าเรามีอะไรไม่ได้ก็คือจะไม่ได้เงินอะไรประมาณนี้ ก็เลยต้องปรับ”

“เปลี่ยนมีย (ความรู้สึกทางเพศสัมพันธ์) เปลี่ยน จริงๆ แล้วเปลี่ยน ผมคิดว่าอยากมีใครสักคนก็ได้ ไม่จำเป็นต้องเป็นผู้หญิงหรือผู้ชาย ที่รักเราจริง แล้วให้เกียรติเราจริงสามารถที่จะช่วยเหลือ ดูแลเราได้เวลาเรามีทุกข์”

คุณอนชั่วครว

พบว่ากลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีคุณอนชั่วครว และมีการใช้ถุงยางอนามัยเมื่อมีเพศสัมพันธ์ แต่พบว่าเมื่อผ่านการมีเพศสัมพันธ์ไประยะหนึ่งก็ทำให้กลุ่มตัวอย่างไม่ใช้ถุงยางอนามัยได้เช่นเดียวกัน ในการให้บริการทางเพศแก่ลูกค้า พบว่าส่วนใหญ่ใส่ถุงยางอนามัยเมื่อมีเพศสัมพันธ์

“ใช้แน่นอนครับ ส่วนใหญ่ใช้ตลอด เป็นเงื่อนไขต้องใช้เลย ...แต่ก็มีนะที่ไม่ใช้กรณีเจอกันบ่อยจนเป็นลูกค้าประจำก็หย่อนลงบ้าง”

“ต้องใช้ครับ เพราะเราทำอย่างนี้เราเสี่ยงสูง ลูกค้าเขามีเงินเค้าเที่ยวได้ทุกรูปแบบ... ถ้าเป็นถุงยางที่ฟู่ๆ แจกก็ต้องใส่ 2 ชั้นครับ เพราะมันบาง ร่วงง่าย”

ความรู้ความเข้าใจเรื่องการใช้ถุงยางอนามัย

กลุ่มตัวอย่างเกือบทั้งหมดมีประสบการณ์ถุงยางอนามัยแตก เมื่อถามถึงวิธีการใช้ถุงยาง พบว่ากลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีความเชื่อว่าการใส่ถุงยาง 2 ชั้นจะช่วยในการป้องกันโรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์/เอดส์ได้ดียิ่งขึ้น ดังตัวอย่าง

“เคยแตก (ถุงยางอนามัย) ...เคยแตก ตั้งแต่ทำงานมาประมาณ 5 ครั้งได้ แต่ใส่ 2 ชั้นก็ไม่เป็นไร แตกชั้นเดียวผมก็เลยใส่ 2 ชั้น ก็ใส่ 2 ชั้นตลอด ส่วนมากชั้นนอกมันจะแตก ก็เหลือชั้นใน”

“มีใช้ถุงยางยี่ห้อ 2 ชั้น ผมไม่เชื่อว่าผมจะไปนอนกับผู้หญิงแบบว่าเมาจนลืมใส่ถุงยาง ไม่มีครับ เพราะผมกลัวเรื่องนี้”

การจูบปากกับผู้รับบริการ พบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ไม่มีการจูบปากโดยการสอดใส่ลิ้น อย่างไรก็ตามพบว่ามีการจูบปากบางส่วนมีการจูบปากและมีการใช้ลิ้นดูดในกรณีที่เห็นว่าผู้รับบริการดูสะอาด หรือผู้รับบริการเป็นเพศหญิง

“ดูดปากกับลูกคาก็ไม่ค่อยเท่าไร ดูดเป็นบางคน คิดว่าคนนี้สะอาดโอเคพอได้”

การดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ พบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ โดยเฉพาะเมื่อไปกับผู้รับบริการ นอกสถานที่

“กินเหล้าก็มีกินบ้างเหมือนกัน ถ้าไปเที่ยวกับลูกค้าข้างนอกก็กินบ่อย”

“ก็ดื่มบ่อย โดยเฉพาะไปกับลูกค้า ก็ลูกค้าจะยื่นคະยอให้ดื่ม ถ้าไม่ดื่มมันไม่สนุกครับ ก็ช่วยได้เยอะให้ไม่อาย”

การใช้สารหล่อลื่น กลุ่มตัวอย่างมีการใช้สารหล่อลื่นสูตรน้ำในการมีเพศสัมพันธ์

“ใช้ครับ (ควาย) ไม่ใช่ไม่ได้หรอกครับ เพราะว่าเราหาไม่มีน้ำหล่อลื่นเหมือนตรงนั้น ต้องใช้ควายตลอดครับ ต้องเป็นสวมน้ำด้วย”

“ใช้ตลอด มันช่วยหล่อลื่นให้ทำสะดวก ทำให้สะดวกขึ้นครับ”

การตรวจโรค

พบว่าส่วนใหญ่ไม่มีการตรวจโรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์/เอดส์ โดยมีความคิดว่าไม่น่าจะติดโรค เนื่องจากมีความมั่นใจในการป้องกันของตนเอง และบางส่วนใช้วิธีการให้คู่นอนไปตรวจโรค

“ผมค่อนข้างมั่นใจในการเซฟของผม นะครับ ก็เคยไปตรวจ (เลือด) เหมือนกันเมื่อ 2 ปีที่แล้ว แต่แฟนผมเค้าตรวจอยู่เรื่อยเพราะเค้าเปลี่ยนงานบ่อย”

“ไม่ตรวจครับ เพราะยังไม่เป็นอะไรเลย ถ้าเป็นก็คงจะซื้อยาารับประทานแถวนี้แหละ สะดวกดีออก”

อภิปรายผล

ส่วนที่ 1 ข้อมูลทั่วไป

1. ข้อมูลทั่วไปของกลุ่มตัวอย่างด้านอายุ พบว่าสอดคล้องกับการศึกษาส่วนใหญ่ที่ระบุว่ากลุ่มชายบริการทางเพศส่วนใหญ่อยู่ในวัยรุ่นตอนปลาย ในช่วงอายุ ระหว่าง 18-24 ปี^(5, 6, 1) ทั้งนี้เนื่องจากการให้บริการทางเพศจะต้องอาศัยช่วงอายุที่ยังไม่มากนักจึงจะเป็นที่ดึงดูดผู้รับบริการ

2. ระดับการศึกษา พบว่า ระดับการศึกษาส่วนใหญ่อยู่ในระดับต่ำกว่าหรือระดับมัธยมศึกษา เนื่องจากระดับการศึกษาดังกล่าวทำให้โอกาสในการทำงานในระดับวิชาชีพได้น้อย เมื่อไม่ได้ทำงานในระดับวิชาชีพจึงทำให้ค่าตอบแทนหรือรายได้อยู่ในระดับต่ำไปด้วย ซึ่งสอดคล้องกับการศึกษาส่วนใหญ่ที่ระบุว่ากลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ร้อยละ 80-90 จบการศึกษาด้านต่ำกว่าหรือเท่ากับระดับมัธยมศึกษา^(1, 3, 5, 6, 11)

3. ด้านภูมิลำเนาเดิม พบว่าภูมิลำเนาเดิมของกลุ่มตัวอย่างมาจากภาคตะวันออกเฉียงเหนือ หรือภาคอีสานมากที่สุด มีภาคเหนือและภาคกลางบ้าง แต่ยังไม่พบกลุ่มตัวอย่างจากภาคใต้ ซึ่งสอดคล้องกับการศึกษาส่วนใหญ่พบว่ามาจากภาคตะวันออกเฉียงเหนือ รองลงมาได้ภาคเหนือ ภาคใต้และภาคกลาง^(1, 2, 3, 5, 6, 11)

ในการศึกษานี้ไม่พบกลุ่มตัวอย่างที่มาจากภาคใต้เนื่องจากกลุ่มตัวอย่างมีจำนวนน้อย จึงไม่ครอบคลุมกลุ่มประชากรทั้งหมด อย่างไรก็ตามผลการศึกษาสอดคล้องกับการศึกษาที่ระบุว่ากลุ่มตัวอย่างมาจากทางใต้น้อยที่สุด⁽²⁾ กลุ่มตัวอย่างจากภาคเหนือจำนวนหลายคนมาจากพื้นที่ชาวเขาจากจังหวัดเชียงรายและเชียงใหม่ ทั้งนี้เพราะกลุ่มชาวเขาเป็นกลุ่มชนกลุ่มน้อยที่ขาดโอกาสด้านการงานที่ดี และกลุ่มชาวเขามีลักษณะหน้าตาที่ดี โดยเฉพาะผิวพรรณที่ขาวดูสะอาดเช่นลักษณะของคนภาคเหนือโดยทั่วไป

4. สถานภาพสมรส พบว่ากลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีสถานภาพสมรส โดยสอดคล้องกับการศึกษาส่วนใหญ่ที่ระบุว่า ร้อยละ 80-90 มีสถานภาพโสด^(1, 3, 5, 11) ในการศึกษานี้มีบางส่วนที่มีสถานภาพสมรสและมีบุตรบางส่วนอยู่กินกันโดยไม่ได้แต่งงาน และมีบุตร ซึ่งจะแตกต่างจากกลุ่มตัวอย่างชายบริการทางเพศทั่วไป เนื่องจากกลุ่มที่ทำงานในสถานบริการนวดมักเป็นชายที่มีความรู้สึทางเพศกับหญิงเป็นส่วนใหญ่ แต่ลักษณะการทำงานเนื่องมาจากปัญหาด้านเศรษฐกิจเป็นหลักจึงตัดสินใจมาทำงานดังกล่าว ดังนั้นกลุ่มตัวอย่างใน

สถานบริการนวดจึงมีสถานภาพสมรสที่แตกต่างจากกลุ่มที่ทำงานในสถานบริการทางเพศในลักษณะอื่นๆ เช่น บาร์เบียร์

5. อาชีพเดิมของกลุ่มตัวอย่างพบว่าส่วนใหญ่ประกอบอาชีพในโรงงานมาก่อน โดยพบว่าภาวะเศรษฐกิจเป็นปัจจัยที่สำคัญที่ทำให้กลุ่มตัวอย่างตัดสินใจหางานการให้บริการทางเพศ ซึ่งสอดคล้องกับการศึกษาส่วนใหญ่ที่พบว่าอาชีพก่อนมาประกอบอาชีพขายรับบริการทางเพศมีอาชีพรับจ้าง หรือการเกษตรกรรมที่มีรายได้ต่ำ^(1, 2, 3, 5, 6, 11) ทั้งนี้เหตุผลที่พบก็คืองานปัจจุบันให้ค่าตอบแทนที่ดีกว่า ทำงานหนักน้อยกว่าและงานสบายมากกว่าอาชีพเดิม

6. รายได้ พบว่ากลุ่มตัวอย่างมีรายได้ค่อนข้างดี โดยเฉลี่ยมากกว่าหนึ่งหมื่นบาทต่อเดือน และมีรายได้เพิ่มมากขึ้นในช่วงเทศกาลวันหยุดที่สำคัญ เช่น วันขึ้นปีใหม่ วันวาเลนไทน์ เป็นต้น ซึ่งสอดคล้องกับการศึกษาส่วนใหญ่ที่ระบุว่าปัญหาด้านเศรษฐกิจนับเป็นปัจจัยหลักสำคัญ ได้แก่ การว่างงานที่ทำเดิมมีรายได้ต่ำ บางคนต้องรับผิตชอบค่าใช้จ่ายในครอบครัว ทำให้ตัดสินใจมาประกอบอาชีพนี้^(1, 2, 3, 5, 6, 10, 11)

7. ปัจจัยชักนำเข้ามาประกอบอาชีพขายบริการทางเพศ ผลการศึกษาพบว่า ส่วนใหญ่มาประกอบอาชีพนี้เพราะการชักชวนของเพื่อน โดยเพื่อนเป็นผู้ให้ข้อมูลถึงความสะดวกสบายรายได้งาม การทำงานโดยไม่ต้องอาศัยคุณสมบัติหรือความชำนาญในด้านใดๆ⁽⁶⁾

ส่วนที่ 2 ประสบการณ์ทางเพศและพฤติกรรมการป้องกันการติดเชื้อเอดส์

1. การมีเพศสัมพันธ์ครั้งแรก

จากข้อมูลพบว่ากลุ่มตัวอย่างมีเพศสัมพันธ์ครั้งแรกเมื่ออยู่ในระดับมัธยมศึกษา สอดคล้องกับการศึกษาของ McGrath et al. (2009) และพบว่าเกือบทั้งหมดไม่ได้ใช้ถุงยางอนามัยในการมีเพศสัมพันธ์ครั้งแรก ซึ่งสอดคล้องกับผลการศึกษาที่พบว่าส่วนใหญ่มีการใช้ถุงยางอนามัยในการมีเพศสัมพันธ์ครั้งแรกค่อนข้างต่ำ⁽²⁾ โดยเหตุผลของการไม่ใช้ถุงยางอนามัยก็คือ ไม่น่าจะติดเชื้อเพราะการมีสัมพันธ์ครั้งแรกมักมีเพศสัมพันธ์กับคนที่รู้จัก ส่วนใหญ่มักเป็นเพื่อน เป็นที่น่าสงสัยว่าผลการศึกษาโดยส่วนใหญ่พบว่ากลุ่มตัวอย่างมักมีเพศสัมพันธ์กับเพศชาย แต่ในการศึกษานี้กลุ่มชายบริการทางเพศกลับมีเพศสัมพันธ์กับเพศหญิงเป็นส่วนใหญ่ ซึ่งบ่งชี้ว่ากลุ่มนี้มีพฤติกรรมทางเพศแบบรักเพศตรงข้าม (Heterosexual)

2. ความรู้สึกทางเพศสัมพันธ์

จากข้อมูลพบว่ากลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีความรู้สึกทางเพศสัมพันธ์กับเพศหญิง โดยมีส่วนน้อยที่มีความรู้สึกทางเพศกับเพศชาย เมื่อถามถึงความรู้สึกทางเพศกับผู้บริการกลุ่มตัวอย่างจำนวนหนึ่งจะมีความรู้สึกทางเพศกับคนที่แปลงเพศมากกว่าเพศชาย โดยทั่วไป โดยเฉพาะเพศชายที่มีลักษณะคล้ายคลึงกับความเป็นผู้หญิง เช่น สีมืด รูปร่าง เป็นต้น ซึ่งบ่งชี้ถึงความต้องการทางเพศของกลุ่มตัวอย่างที่ส่วนใหญ่เป็นแบบรักเพศตรงข้าม

การสร้างอารมณ์ในกรณีที่ผู้รับบริการเป็นเพศชายก็พบว่าส่วนใหญ่ของกลุ่มตัวอย่างใช้วิธีการจินตนาการเพื่อให้เกิดความรู้สึกทางเพศ บางส่วนใช้วิธีการฉายาวิดีโอ บางคนใช้การจินตภาพว่าผู้รับบริการเป็นเพศหญิงทดแทน เมื่อถามถึงความรู้สึกที่เปลี่ยนไปต่อการยอมรับการมีเพศสัมพันธ์กับชาย พบว่ามีการยอมรับมากขึ้นหลังจากทำงานไประยะหนึ่ง และมีบางส่วนเปลี่ยนความรู้สึกชอบเพศชายมากขึ้น โดยมีบางคนมีแฟนเป็นเกย์ ข้อสังเกตประการหนึ่งคือกลุ่มตัวอย่างต้องทำงานมาระยะหนึ่งประมาณ 6 เดือนขึ้นไป จึงจะมีความรู้ชอบเพศชายมากขึ้น โดยกลุ่มตัวอย่างประมาณเกือบ 10 คนที่ยอมรับว่าการมีเพศสัมพันธ์กับเพศชายเป็นเรื่องปกติ ไม่ต้องสร้างอารมณ์มากมาย จากผลการศึกษาบางส่วนชี้ว่าความเคยชินกับระยะเวลาที่ผ่านมาทำให้กลุ่มตัวอย่างเปลี่ยนความรู้สึกชอบเพศเดียวกันมากยิ่งขึ้น

ด้านการมีคู่นอนชั่วคราว (กิ๊ก) พบว่ากลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีคู่นอนชั่วคราว โดยเฉพาะบางคนที่มีรูปร่างหน้าตาดีก็จะมีคู่นอนชั่วคราวจำนวนมาก ด้านการมีคู่นอนชั่วคราวนั้นพบว่ากลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีคู่นอนชั่วคราวเป็นเพศหญิง และมีจำนวนหนึ่งที่มีคู่นอนชั่วคราวเป็นเพศชาย ซึ่งจากข้อมูลพบว่ากลุ่มตัวอย่างมองการมีคู่นอนชั่วคราวเป็นเรื่องปกติ ผลการศึกษายังบ่งชี้ว่ากลุ่มตัวอย่างมีการใช้ถุงยางอนามัยกับคู่นอนชั่วคราว แต่เมื่อเวลาผ่านไประยะหนึ่งก็พบว่ากลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ก็ไม่ใช้ถุงยางอนามัยโดยให้เหตุผลว่าไม่น่าจะมีการติดเชื้อโรค

การให้บริการแก่ลูกค้าพบว่ากลุ่มตัวอย่างเกือบทั้งหมดมีการใช้ถุงยางอนามัยกับผู้รับบริการ แต่พบว่ากลุ่มตัวอย่างบางส่วนเมื่อมีลูกค้าประจำและเวลาผ่านไประยะหนึ่งก็ไม่ใช้ถุงยางอนามัยบ้างบางครั้ง ซึ่งนับเป็นภาวะเสี่ยงประการหนึ่ง และสอดคล้องกับการศึกษาของ Lau, Kim, Lau, & Tsui (2004), Amirkhanian et al. (2006) ที่ระบุว่าชายบริการทางเพศมักจะไม่มีการใช้ถุงยางอนามัยกับลูกค้าประจำ

ด้านความรู้ความเข้าใจในการใช้ถุงยางอนามัยพบว่ามีการป้องกันการติดเชื้อโดยการใส่ถุงยางอนามัย 2 ชั้น โดยส่วนใหญ่มีความเชื่อว่าสามารถป้องกันการติดเชื้อได้ดียิ่งขึ้น ซึ่งในทางปฏิบัติพบว่าการใช้ถุงยางอนามัยจำนวน 2 ชั้นอาจทำให้การเสียดสีระหว่างถุงยางอนามัยเพิ่มขึ้นและเสี่ยงต่อการฉีกขาดมากยิ่งขึ้น และกลุ่มตัวอย่างเกือบทั้งหมดมีประสบการณ์ถุงยางอนามัยแตกขณะมีเพศสัมพันธ์

การจับปากขณะให้บริการแก่ผู้รับบริการส่วนใหญ่ไม่มีการจับปากโดยการสอดใส่ลิ้น บางส่วนมีการจับปากและมีการใช้ลิ้นดูดในกรณีที่เห็นว่าผู้รับบริการชายดูสะอาด ซึ่งเสี่ยงต่อการติดต่อโรคได้เช่นเดียวกัน และกลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีการจับปากโดยการสอดใส่ลิ้นกับผู้รับบริการเพศหญิงหรือคู่นอนชั่วคราวเพศหญิง ทั้งนี้เพราะกลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่เป็นชายรักต่างเพศ และมีมุมมองว่าเพศหญิงเป็นเพศที่ไม่น่าจะเสี่ยงต่อการติดโรค

ด้านการใช้สารหล่อลื่นพบว่ากลุ่มตัวอย่างทั้งหมดมีการใช้สารหล่อลื่นขณะมีเพศสัมพันธ์ และใช้สารหล่อลื่นสูตรน้ำ แสดงถึงความเข้าใจ

ที่ต้องการใช้สารหล่อลื่น แต่ก็มีส่วนน้อยที่ยังใช้น้ำลายในกรณีที่ไม่มีถุงยางอนามัย ซึ่งก็ช่วยได้แต่ไม่ถูกต้อง

ด้านการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ พบว่ากลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีการดื่มแอลกอฮอล์โดยเฉพาะขณะออกไปกับผู้รับบริการนอกสถานประกอบการ โดยกลุ่มตัวอย่างมองว่าจะทำให้สนุกสนาน เกิดความกล้าในการมีเพศสัมพันธ์มากขึ้น ซึ่งสอดคล้องกับการศึกษาส่วนใหญ่ (Mustanski, Garafalo, Herrick, & Donenberg, 2007; Parsons et al., 2007; Harawa et al., 2008.) ที่ระบุว่ากลุ่มชายบริการทางเพศมักมีการใช้เครื่องดื่มแอลกอฮอล์และสารเสพติดในขณะมีกิจกรรมกับผู้รับบริการ

ด้านการตรวจโรค พบว่ากลุ่มตัวอย่างทั้งหมดไม่มีการตรวจโรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์/เอดส์ โดยมีความคิดว่าไม่น่าจะติดโรค เพราะมีการป้องกันโดยการใช้ถุงยางอนามัย ส่วนคู่นอนประจำก็มีความมั่นใจว่าไม่ติดเชื้อโรค ส่วนคู่นอนชั่วคราวก็ใช้ถุงยางอนามัยในช่วงแรกและเมื่อผ่านไประยะหนึ่งถึงจะไม่ใช้ถุงยางอนามัย ซึ่งแสดงถึงภาวะเสี่ยงต่อการติดเชื้อได้

ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

จากผลการศึกษาปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมป้องกันการโรคเอดส์ในกลุ่มชายที่มีเพศสัมพันธ์กับชายในสถานบริการนวดเมืองพัทยา จังหวัดชลบุรี มีข้อเสนอแนะ ดังนี้

1. กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่พบว่ามีความอายุน้อย โดยอยู่ในช่วงวัยรุ่นตอนปลายมากที่สุด ดังนั้นการวางแผนในการให้ความรู้แก่กลุ่มนักเรียนมัธยมศึกษาเพื่อป้องกันการ

เข้าสู่อาชีพขายบริการเป็นส่วนสำคัญ นอกจากนั้นควรมีการส่งเสริมให้กลุ่มวัยรุ่นได้มีโอกาสเข้าเรียนในระดับอุดมศึกษามากขึ้น

2. ในด้านของความรู้ความเข้าใจในการใช้ถุงยางอนามัย พบว่ากลุ่มตัวอย่างมีความเข้าใจที่ไม่ถูกต้องถึงการใช้ถุงยางอนามัย นอกจากนั้นยังมีการใช้ถุงยางอนามัยที่ไม่สม่ำเสมอ โดยเฉพาะกับผู้รับบริการที่ดูสะอาด มีค่าตอบแทนสูง คุณอนชั่วครวที่ผ่านการมีความสัมพันธ์ไปช่วงระยะหนึ่ง หรือในกลุ่มผู้รับบริการเพศหญิง ดังนั้นต้องมีการรณรงค์ให้เกิดความเข้าใจที่ถูกต้องมากขึ้น

3. กลุ่มตัวอย่างทั้งหมดไม่มีการตรวจหาเชื้อเอดส์และโรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์ ควรมีการรณรงค์ให้มารับบริการ หรืออาจจัดการบริการแบบเคลื่อนที่ไปยังจุดที่ใกล้กับสถานประกอบการนวดให้มากที่สุด

ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

ในการทำวิจัยในครั้งนี้ ทำเฉพาะในกลุ่มขายบริการทางเพศในสถานประกอบการนวดเท่านั้น ในการทำวิจัยครั้งต่อไปมีข้อเสนอแนะดังนี้

1. มีการทำวิจัยเชิงคุณภาพในกลุ่มขายบริการทางเพศในสถานประกอบการอื่นๆ เช่น บาร์ ชาวน้ำ ฝับ เป็นต้น เพื่อจะได้ข้อมูลที่มีความครอบคลุมในกลุ่มเป้าหมายต่างๆ

2. ควรขยายการศึกษาไปยังกลุ่มเป้าหมายต่างๆ ของชายรักชาย เช่น กลุ่มนักเรียนระดับมัธยมศึกษา อาชีวศึกษา เทคนิค และระดับอุดมศึกษา

3. ควรขยายการศึกษาไปยังกลุ่มเป้าหมายในกลุ่มชายที่รวมกลุ่มกันเฉพาะที่ เช่น ทหาร กลุ่มผู้ต้องขังในเรือนจำ เป็นต้น

เอกสารอ้างอิง

1. จีรวรรณ สัมภา. กระบวนการกลายเป็นขายบริการเมืองพัทยา. รายงานการวิจัยชุดโครงการ การพัฒนาระบบสวัสดิการสำหรับคนจนและคนด้อยโอกาสในสังคมไทย. กรุงเทพฯ: สำนักกองทุนสนับสนุนการวิจัย, 2546.
2. นิคม มูลเมือง. การสำรวจปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมการป้องกันโรคเอดส์ในกลุ่มชายที่มีเพศสัมพันธ์กับชายในกลุ่มขายบริการทางเพศ เขตเทศบาลเมืองพัทยา จังหวัดชลบุรี. ชลบุรี: มหาวิทยาลัยบูรพา, 2551.
3. นิคม มูลเมือง รัชนีวรรณ รอส และนภาพร มูลเมือง. รายงานการวิจัยเรื่องพฤติกรรม การดูแลสุขภาพทางเพศของชายบริการทางเพศ. ชลบุรี: มหาวิทยาลัยบูรพา, 2544.
4. วิสรา ศรีวัฒนวรชัย. การศึกษาชีวิตชายขายบริการทางเพศในสถานบริการบาร์เกย์ เขตเมืองพัทยา จังหวัดชลบุรี. [วิทยานิพนธ์หลักสูตรวิทยาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาจิตวิทยาการให้คำปรึกษา]. บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยบูรพา, 2543.
5. สำนักระบาดวิทยา กรมควบคุมโรคติดต่อ กระทรวงสาธารณสุข. การป้องกันและแก้ไขปัญหาการติดเชื้อเอชไอวี ในกลุ่มชายที่มีเพศสัมพันธ์กับชาย. กรุงเทพฯ: องค์การสงเคราะห์ทหารผ่านศึก, 2551.

6. เอกปดี ศรีสุระ. รูปแบบและกระบวนการ
ผู้ขายบริการทางเพศ: ศึกษาเฉพาะ
กรณีเมืองพัทยา. [วิทยานิพนธ์หลักสูตร
รัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชา
นโยบายสาธารณะ]. บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยบูรพา, 2545.
7. Amirkhanian et al. HIV risk behavior
patterns, predictors, and sexually
transmitted disease prevalence in the
social networks of young men who have
sex with men in St Petersburg, Russia.
International STD AIDS. 2006 January;
17(1): 50-56.
8. Harawa, N.T. et al. Sexual behavior,
sexual identity, and substance abuse
among low-income bisexual and not-
gay-identifying African American men
who have sex with men. Archives of
Sexual Behavior. 2008 October; 37(5):
748-762.
9. Lau, J., Kim J., Lau, M., & Tsui, H. HIV
related behavior and attitudes among
Chinese men who have sex with men
in Hong Kong: a population based
study. Sexually Transmitted Infection.
2004 December; 80(6): 459-465.
10. Sampao, J. The Process to be the Male
Commercial Sex Worker. Bangkok: The
Thailand Research Fund, 2003.
11. McGrath, N et al. Age at first sex in
rural South Africa. Sexually Transmitted
Infection. 2009 April; 85 (Supple 1): i49-
i55.
12. Mustanski, B, Garafalo, R, Herrick, A,
& Donenberg, G. Psychosocial health
problems increase risk for HIV among
urban young men who have sex with
men: preliminary evidence of a
syndemic in need of attention. Ann
Behavior Med. 2007; 34(1): 37-45.
13. Pacheun, O. Factor Associated with
Condom Use Related to AIDS among
Male Commercial Sex Workers in
Patpong, and Pattaya, Thailand.
Journal of Public Health, May-August
2000; 30(2): 140-147.
14. Parsons, J.T. et al. The impact of
alcohol use on the sexual script of HIV-
positive men who having sex with men.
Journal of Sex Research. 2004 May;
41(2): 160-172.